

Jegeren og fiskeren i samfunnet

NJFF, 2018

Jakt og fiske og etikk og moral

- Etikk (*ethos*): Regler som styrer samhandlingen mellom mennesker, og hvordan vi skal behandle hverandre på en god og respektfull måte. Reglene er i stor grad uskrevne, og kommer først og fremst til uttrykk gjennom tankene våre.
- Moral (*mos*): Kommer til uttrykk gjennom våre handlinger. Handlingen vurderes ut fra de regler som gjelder og hva som oppleves som rett og galt.
- For jegere og fiskere handler jakt- og fiskeetikk om forholdet mellom viltet/fisken, jegeren/fiskeren og samfunnet
  - Hvordan sikre samfunnets aksept for jakt og fiske
  - Hvordan tilpasse jakt og fiske til samfunnsutviklingen
  - Hvordan formidle kunnskap om høsting av fornybare ressurser med jakt og fiske som en del av forvaltningen av naturgrunnet

Hvorfor setter NJFF fokus på jakt- og fiskeetikk?

- Jakt og fiske skjer i et stadig mer transparent samfunn – våre handlinger må tåle dagens lys
- Samfunnets aksept for jakt og fiske viktig for jakta og fiskets framtid
- Bevisstgjøre jegere og fiskere
  - Gi grunnlag for å gjøre egne avveininger og ta gode valg

Jakt og fiske – videreføring av tradisjoner

- Har jaktet og fisket siden iskanten trakk seg tilbake for 10 000 år siden
- Jakt- og fiskemetoder og –utstyr har endret seg med i takt med samfunnsutviklingen og kunnskapsgrunnlaget – høsting av et overskudd ligger fast
- Fra å være en del av livsgrunnlaget til å være fritidsaktivitet som gir matglede og opplevelser

Samfunnets syn på jakt og fiske

- Natur- og miljøbarometeret (Kantar TNS) har gjennomført spørreundersøkelser siden 2002, sist i 2017
  - Jakt og fiske står sterkt i den norske befolkningen
  - Stabile tall for utviklingen mht holdninger til jakt
- Befolkningens holdninger til jakt
  - 74 % positive og 22 % negative til jakt
- Tiltro til forsvarlig og human jakt
  - 86 % har tiltro til at jakten utøves humant og forsvarlig
  - Skepsis til ulvejakt – fra 12% i 2012 til 30 % i 2014 og 29 % i 2017

Samfunnets syn på jakt og fiske

- Befolkningens syn på fang og slipp
  - 49 % er positive til fang og slipp – holder seg jevnt siden 2008
  - Andelen negative har sunket i samme periode – er nå på 45 %
- Begrunnelse for interesse for friluftsliv
  - Fiske oppgis som begrunnelse av 26 %
    - 19 % av mennene og 7 % av kvinnene
  - Jakt oppgis som begrunnelse av 14 %
    - 12 % av mennene og 2 % av kvinnene
  - Andre eksempler:
    - Turgåing 54 % (24 % og 30 %)
    - Frisk luft 47 % (19 % og 28 %)

Bruk av bilder fra jakt og fiske

- Gode bilder formidler opplevelse, glede, kameratskap
- Hvordan oppfatter allmennheten bildene?
  - Døde dyr/rødt blod på hvit snø – hva formidler vi?
  - Inngir bildene respekt for viltet og fisken?
  - Hvilket inntrykk skaper bildene av jakt og fiske som friluftslivsaktiviteter?

Respekt for vilt og fisk

- Hvorfor er det viktig at jegeren/fiskeren viser respekt for viltet/fisken?
- Hvordan viser vi respekt
  - I jakt-/fiskesituasjoner
  - Posering med dødt vilt/fisk
  - Behandling av dødt vilt/fisk

Samfunnsutviklingen og jakt og fiske

- Urbanisering og fremmedgjøring preger samfunnsutviklingen
  - Avliving/slakting av døde dyr vekker følelser
  - Mennekeliggjøring av dyr
  - Lite kunnskap om tradisjoner og jakt- og fiskeutøvelse – særlig jakt
- Kortreist og naturlig/økologisk mat i fokus
  - Vilt og fisk som attraktive matressurser

Hvor og hvordan tar vi diskusjonene?

- Diskusjonene kan tas internt i jakt- og fiskesammenheng
  - Kameratgjengen, jaktlaget, den lokale jeger- og fiskerforeningen mm
- Diskusjonene kan tas med andre
  - Rundt kjøkkenbordet, på arbeidsplassen, i media mm
- Diskutere aktuelle spørsmål
  - Hvilke situasjoner må jeg som jeger/fisker være forberedt på at kan oppstå?
  - Hva bør en gjøre i gitte situasjoner – hvilke alternativer finnes?
  - Hvordan oppfatter andre mine handlinger og hvordan kan jeg formidle kunnskap om disse på en god måte?
  - Hvordan forbereder jegeren og fiskeren seg best mulig for å utøve jakt og fiske på en forsvarlig og god måte?

Oppsummering

- Viktig å sette jakt og fiske inn i en større sammenheng
  - Hvordan vil andre reagere på mine valg og handlinger
- Åpenhet - sentralt stikkord
- Reflektere rundt mulige situasjoner og valg
  - Hva ville jeg gjort og hvorfor?
- Ta diskusjonene og vær forberedt til å kunne gjøre gode valg når situasjoner oppstår

